

(Απόσπασμα)

Παρουσία (και λόγος) απολιτικός δεν υπάρχει, ούτε καν στάση απολιτική. Η κοινωνική παρουσία του ανθρώπου είναι αναπόδραστα πολιτική. Ο άγιος Ι. Δαμασκηνός (†πρo του 754), επαναλαμβάνοντας τον Αριστοτέλη, κάνει λόγο για την πολιτική (τέχνη και επιστήμη), που αναφέρεται στην «πολιτεία» του ανθρώπου («πώς δει πολιτεύεσθαι») για την οργάνωση της κοινωνικής πραγματικότητας και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της («ίνα μη ο κόσμος εις ακοσμίαν εκπέση», κατά τον Άγιο Ισίδωρο τον Πηλουσιώτη, 5ος αιώνας, PG. 78, 657).

Αυτό, που δεν πρέπει στον εκκλησιαστικό χώρο να υπάρχει είναι ο «κομματισμός», η παραταξιακή στάση, που (πρέπει να) διαφοροποιείται ριζικά από την πολιτική παρουσία και στάση. Ο κομματικός λόγος είναι παραταξιακός. Ο πολιτικός λόγος είναι κοινωνικός και καθολικός. Ο κομματισμός απολυτοποιεί ένα τμήμα της κοινωνίας και καταντά αιρετικός.

Η πολιτική συνείδηση αναφέρεται σε όλο το φάσμα της κοινωνίας. Με αυτή την έννοια είναι ο εκκλησιαστικός λόγος πολιτικός. Αυτό επιβάλλεται και απορρέει από το γεγονός ότι και τα μέλη του εκκλησιαστικού σώματος (στην ελληνική πραγματικότητα, κατά τεκμήριον ορθόδοξη, είναι η πλειονοψηφία του λαού μας) είναι πολίτες μιας κοινωνίας, στην οποία όχι μόνο αναπτύσσεται σύνολη η ζωή τους, αλλά και διακυβεύεται η σωτηρία τους. Η πνευματική ζωή δεν εξαυλώνει τον

Εκκλησία και Κράτος. Ποιμαντικός λόγος και κοινωνικά δράματα

άνθρωπο. Τον αγιάζει, ώστε κάθε πράξη του να είναι συντελεστική στη σωτηρία του (πρβλ. Α' Κορ. 10, 31: «είτε ουν εσθίετε, είτε πίνετε, είτε τι ποιείτε, εις δόξαν Θεού ποιείτε»). Η πορεία προς την «αιώνια» πατρίδα, τη μόνη αληθινή, κατά τον Πατροκοσμά, συντελεί μεν στο να αισθάνεται ο χριστιανός «ξένος» και «πάροικος» (προσωρινός) στην επίγεια πατρίδα του, δεν μειώνει, όμως, στο ελάχιστο την αγάπη γι' αυτήν (πατριωτισμός, εθνισμός), αφού είναι ο χώρος της πραγμάτωσης του ως «τέκνου του Θεού» και της σωτηρίας του (πρβλ. Πράξ. 17, 26) και αποκτά, γι' αυτό, σωτηριολογική σημασία. Η πατρίδα είναι η κοινή μας μητέρα (Γρηγόριος ο Θεολόγος, επιστ. 37: «Μητέρα τιμάν των οσίων» (είναι ιερό να τιμά κανείς την μητέρα του). «Μήτηρ δε, άλλη μεν άλλου, κοινή δε πάντων Μητηρ Πατρίς». Έτσι εκφράζεται ο διαιώνιος ελληνορθόδοξος πατριωτισμός, συνεχίζοντας τη συνείδηση του Σωκράτους στον Κρίτωνα: «Μητρός τε και πατρός και των άλλων προγόνων απάντων τιμώτερον εστιν η πατρίς, και σεμνότερον και αγιώτερον παρά θεοίς και ανθρώποις, τοις νουν έχουσι»). Πρέπει δε να τονισθεί εδώ ότι ο εκκλησιαστικός χώρος (κλήρος και λαός) σώζει τον αγνότερο και ρεαλιστικότερο πατριωτισμό. Αυτό, όμως, ενοχλεί κατάφωρα όσους απέρριψαν τις έννοιες «πατρίδα» και «έθνος», στο όνομα μιας ισοπεδωτικής και απειλητικής για όλη την ανθρωπότητα ιδεολογικής

παγκοσμιοποίησης. Ο λόγος, λοιπόν, των Ποιμένων -και όχι μόνον των επισκόπων- για να είναι εκκλησιαστικός, οφείλει να είναι πολιτικός, (με την παραπάνω έννοια), δηλαδή κοινωνικός, εκτεινόμενος σε όλο το φάσμα της κοινωνίας και των προβλημάτων της. Ο εκκλησιαστικός, με αυτή την έννοια, λόγος (αν είναι, δηλαδή, όντως εκκλησιαστικός), δεν πρέπει να δημιουργεί προβλήματα, εκτός και αν παρερμηνεύεται. Θα πρόσθετα δε ότι είναι προς όφελος μιας εθνικά και πατριωτικά ευαισθητοποιημένης πολιτείας, πράγματα που αυτή δεν μπορεί να διατυπώσει (διότι τότε θα εδημιουργείτο διπλωματικό πρόβλημα), να τα εκφράζει, ευχετικά και ποιμαντικά, ο εκκλησιαστικός χώρος, που και να θέλει δεν μπορεί να ασκήσει πολιτική και διπλωματία, αλλά και δεν μπορεί να παύσει να

σκέπτεται εθνικά και ιστορικά. Γι' αυτό ο εκκλησιαστικός χώρος ΔΕΝ μιλά ποτέ για ΧΑΜΕΝΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ, αλλά για ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ! Ο εκκλησιαστικός χώρος πιστεύει και διακηρύττει ότι τα σύνορά μας δεν είναι κυρίως γεωγραφικά, αλλά κλείνονται στην καρδιά και στον νου μας. Εκεί ζει ακέραιη η Ελλάδα, ως αυτοκρατορία και Ρωμηοσύνη. Στο κάτω-κάτω κανείς δεν έχει το δικαίωμα να μας επιβάλει μια γλώσσα, που θα εγκρίνεται από απάτριδες, όπως οι «μάρτυρες του Ιεχωβά» και άλλες συναφείς ξενοκίνητες οργανώσεις. Όταν, μάλιστα, ο λόγος μας είναι καθαρά εκκλησιαστικός (δηλαδή προφητικός, αποστολικός και πατερικός), και ως εθνικοκοινωνικός αφορά σε όλους, διότι δεν θα είναι φατριαστικός, αλλά φιλόανθρωπος. Η δυναμική του είναι τότε ευρύτερη και αγγίζει και τους

αδιάφορους θρησκευτικά ή και αντιεκκλησιαστικούς, ως λόγος αγωνιστικός κατά των αυθαιρεσιών της εξουσίας, της κοινωνικής αδικίας και εξαθλίωσης. Ο Χρυσόστομος, ερμηνεύοντας το 4ο κεφάλαιο των Πράξεων, προτείνει το κοινωνικό μοντέλο της ισότητας, δικαιοσύνης και αδελφοσύνης, όπως εκφράστηκε ιστορικά με την «κοινοκτημοσύνη» (και ακτημοσύνη) της πρώτης Εκκλησίας. Και συμπληρώνει: «Τις αν Έλλην (=εθνικός, αντιεκκλησιαστικός) έμενε λοιπόν;». Ίσως γι' αυτό, σε κάποιες περιπτώσεις, θέλουν να περιορίσουν τον εκκλησιαστικό λόγο εντός των ναών. Και ως ένα βαθμό αυτό ήδη έγινε...

Του Πρωτοπρεσβύτερου
Γεωργίου Δ. Μεταλληνού
Αθήνα
(Το κείμενο αυτό εγράφη
τό 1998)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Εκκλησία και Κράτος | Η ευθύνη του πνευματικού ανθρώπου σήμερα | Γνωρίζετε τι είναι οι ΚΟΙΝ.ΣΕ.Π.; Ελλάδα, Τουρκία και ισχύς στις διεθνείς σχέσεις: Χθες, Σήμερα, Αύριο(;) | Είμαστε για τα ... Καρναβάλια; Ελάτε να κοσμήσουμε την Ορεστιάδα, τον Άρδα, να αναδείξουμε τους παραγωγούς και τα προϊόντα τους | Ο κ. Σπυρίδων Τσιτσιγκός μιλά στην "κοινωνείν" για τον Ατομικισμό | Σχόλια επί ενός κειμένου | Ηρωολόγιο | Η δημογραφική πτώχευση της Ελλάδας και μία αναφορά για τον Νομό Έβρου | Προτεραιότητες

ΓΡΑΦΟΥΝ : Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δ. Μεταλληνός, Παπαδόπουλος Θεόφιλος, Νίκος Παπαδόπουλος, Συμεών Σαμλίδης, Μιχάλης Χαραλαμπίδης, Δημήτρης Γ. Μεταλληνός, Μαλκίδης Θεοφάνης, Γεώργιος Κ. Τασούδης

Σημείωμα των εκδοτών

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός είπε: "Δεν έχω λόγο να παραμείνω στο Άγιον Όρος, ο λαός και η πατρίδα κινδυνεύει".

Δεν μπορούμε να γράφουμε συνέχεια τι έκανε ο Πατροκοσμάς και να θηρεύουμε δόξα από τον θάνατο του Αθανασίου Διάκου.

Το ερώτημα είναι τι κάνουμε σήμερα. Οι χριστιανοί δεν φοβήθηκαν μην τους απολύσουν από τη δουλειά, μη χάσουν τον μισθό τους. Και εκείνοι είχαν ανήμπορους γονείς, μικρά παιδιά και όμως ήρθαν σε σύγκρουση με τον κατακτητή, με τον δυνάστη και παρά τούτα δημιούργησαν Ζαλόγγους, Κούγκια και Αραπίτσες. Εάν είμαστε γυμνασμένοι, θα αντέξουμε την πορεία μέσα από τις κακουχίες, και αγύμναστοι να είμαστε, πάλι θα πετύχουμε την άνοδο του Γολγοθά.

Πρέπει να το αγαπάμε το γουμάρι, για να το βγάλουμε από τη λάσπη.

Γνωρίζετε τι είναι οι ΚΟΙΝ.ΣΕ.Π.; Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις

Μέσα στα χρόνια της κρίσης η κοινωνική οικονομία φαίνεται να είναι αυτή που μπορεί να δώσει λύσεις εφικτές και αποτελεσματικές για το μέλλον.

Στόχος τους είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας για την κάλυψη των αναγκών μιας κοινωνίας. Είναι η τοπική σφραγίδα που μπορεί να καλύψει τα κενά που δημιουργεί η διεθνοποίηση.

Μια κοινωνία, μια πόλη, μια ομάδα ανθρώπων με κοινούς στόχους οργανώνεται κατάλληλα για να καλύψει τις ανάγκες της αξιοποιώντας το δυναμικό των μελών της.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο δυνατός κοινωνικός ιστός για μπορέσουν τα μέλη να εμπιστευτούν και να στηρίξουν μια τέτοια προσπάθεια.

ΚΟΙΝ.ΣΕ.Π. "Εικονογραφίες"

Σύντομα θα επανέλθουμε με περισσότερα.
www.blog.eikonografies.com

Σ' αυτή την κοινωνία που αλλάζει τόσο γρήγορα, με τα προβλήματα συνεχώς να αυξάνονται, χρειάζεται μια δύναμη που θα παλέψει και θα βρει διέξοδο. Και αυτή η δύναμη είσαι ΕΣΥ, νεαρέ μου.

Τι λες λοιπόν; Είσαι έτοιμος να καταστείς ο αναγεννητής της ελληνικής και παγκόσμιας κοινωνίας, όπως έκαναν τόσοι και τόσοι πρόγονοί σου στο παρελθόν;

κοινωνείν

Η ευθύνη του πνευματικού ανθρώπου σήμερα

Πόσοι από μας άραγε αναλογίζονται, σε στιγμές αυτοκριτικής, ποιοί ήμασταν κάποτε, τι ρόλο παίξαμε στην ιστορία, με τι μόχθο χτίσαμε τα πνευματικά βάθρα πάνω στα οποία στηρίχθηκε ο δυτικός «πολιτισμός» (άλλο αν παραποιήθηκε) και ποιοί είμαστε τώρα...

Πολύ αποθαρρυντικός ο απολογισμός! Ναι, ξέρουμε, υπάρχουν δικαιολογίες: το ολιγάριθμο της Φυλής, οι αιώνες δουλείας, η έλλειψη κράτους κ.ά. Μα δεν είναι θέμα πληθυσμού, εδαφικής έκτασης, εξουσίας. Γι' αυτά δώσαμε το αίμα μας. Αλλά από την προοπτική τώρα του χρόνου, ίσως και να λειτούργησαν ως ένα βαθμό αρνητικά. Διότι τώρα δίνουμε στόχο στον εχθρό, συγκεκριμένο στόχο. Στα χρόνια της διασποράς και της δουλείας, ο Ελληνισμός ήταν διασκορπισμένος παντού: ελληνισμός στο παραδοσιακό σπίτι με το εικονοστάσι, ελληνισμός στα διδασκαλεία (τα κρυφά ή αργότερα τα οργανωμένα), ελληνισμός στις εκκλησίες, ελληνισμός στα μοναστήρια, ελληνισμός στο Φανάρι και στα άλλα Πατριαρχεία, ελληνισμός στους μύθους και στα οράματα, ελληνισμός στα τυπογραφεία της Βενετίας. Πού να πρωτοχτυπήσει ο εχθρός; Βέβαια κατέβαλλε προσπάθειες, αλλά ο ελληνισμός φούντωνε στα πιο απρόσμενα μέρη. Τώρα όμως ο Ελληνισμός βρίσκεται συγκεντρωμένος εδώ: στο ελλαδικό κράτος, σχεδόν αποκλειστικά. Τα άλλα κέντρα έχουν ερημώσει. Έτσι ο στόχος είναι πια ένας. Φυσικά στόχος πολυεπίπεδος, πολυκεντρικός. Όμως ο εχθρός γνωρίζει καλά πού είναι η καρδιά. Όχι στα σύνορα. Και αυτά είναι στο πρόγραμμα συρρίκνωσης, αλλά εδαφικά η Ελλάδα δεν μπορεί να εξαφανισθεί. Αυτό είναι αυτονόητο. Κι εμείς βαυκαλιζόμαστε ότι είμαστε ασφαλείς. Στο κάτω κάτω, λέμε, θα πολεμήσουμε. Μα ο στόχος είναι αλλού. Ο εχθρός το ξέρει, εμείς δεν το ξέρουμε. Και σκοπεύει εκεί που είμαστε ανοχύρωτοι. Γιατί τώρα το κράτος καθορίζει τα της Παιδείας, επεμβαίνει στη Γλώσσα, η πολιτικολογία του εκτοπίζει τη θρησκευτική πίστη, ο κομματισμός αναιρεί το ήθος, η δημοκρατία εκπορνώνει την ελευθερία, οι κρατικές παροχές, η ευμάρεια θεοποιούν το τώρα, ενώ η ιστορική μνήμη όλο και ξεθωριάζει, το δέλεαρ της επιτυχίας εκτοπίζει τον προορισμό του χριστιανού ανθρώπου. Έτσι τα πράγματα ευκολύνουν για τον εχθρό. Ξέρει πού είναι τα «φυλάκια», έχει επισημάνει τις «ντάπιες». Και όπου μπορεί επιτίθεται κατά μέτωπο, όπου βρίσκει αντίσταση χρησιμοποιεί την παλιά και αλάθητη μέθοδο της εξαγοράς, τη στρατολόγηση κατασκόπων, πρακτόρων και

«ντονμέδων». Έτσι ενώ ο αγώνας συνεχίζεται, τα «μυστικά» διαρρέουν, τα «τρωτά» μας αποκαλύπτονται, οι διαβρωτικές φήμες διαδίδονται και πείθουν τους λίγους ή πανικοβάλλουν τους πολλούς.

Ο πνευματικός άνθρωπος δεν έχει μόνο να υπερασπισθεί τα τείχη, αλλά κυρίως να προφυλάξει τα νώτα του. Ο εχθρός μπορεί να είναι ο διπλανός, ο σύντροφος, ο συνάδελφος. Γύρω του οι ψίθυροι, οι φράξιες, οι συνωμοσίες οργιάζουν. Οι ιδέες τουβάλλονται, η πίστη του υπονομεύεται. Κι εκείνος σφίγγει στον κόρφο του το μήνυμα, την επιστολή-αποστολή μην του την αρπάξουν. Όμως για πόσον καιρό ακόμα; Στο πρόσφατο παρελθόν και σήμερα πολλοί πνευματικοί άνθρωποι άγγιξαν τα όρια της απελπισίας: αισθάνονται ότι τα πάντα έχουν χαθεί. Μπορεί τα τείχη να αντιστέκονται ακόμα αλλά το εσωτερικό μέτωπο έχει πλήρως αλλωθεί. Αγωνιώντας απευθύνονται «όπου δει» και το «όπου δει» στην Ελλάδα είναι οι αρμόδιοι (που είτε είναι ανίδεοι είτε «εντεταλμένοι» νεκροθάφτες). Υποβάλλουν υπομνήματα, γράφουν επιστολές, δημοσιεύουν φυλλάδια, εκδίδουν βιβλία: Προσέξτε, λένε, τη Γλώσσα, πάνε να την αλλάξουν και τότε κοπήκαμε απ' το παρελθόν μας, χάνουμε την ιστορική φυσιογνωμία μας. Προσέξτε την Παιδεία, καταργήσανε τις εδραίες αξίες, επέβαλαν τη σοφιστική, εκδίωξαν το όραμα. Προσέξτε το Ήθος, οι νέοι παραιτούνται και αποχαυνώνονται, οι μεγάλοι υποκρίνονται και εξαχρειώνονται. Προσέξτε τους Θεσμούς, κανείς δεν ξέρει πια τι ισχύει, τι είναι σωστό, τι «νόμιμο». Στις κραυγές αυτές της αγωνίας τους οι αρμόδιοι είτε σιωπούν είτε διαβεβαιώνουν ότι «το προοδευτικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης σύντομα θα ολοκληρωθεί». Μα νιώθουν τι λένε; Αφού το ξεχαρβάλωμα είναι πανθομολογούμενο τι μπορεί να σημαίνει η «ολοκλήρωση του ξεχαρβαλώματος»; Τι άλλο από την πλήρη διάλυση. Υπάρχει επομένως πρόγραμμα για τη διάλυση. Και ενώ λένε ότι οχυρώνουν τα μετερίζια, στα υπόγεια επιτελεία είναι ήδη έτοιμο το έγγραφο της άνευ όρων συνθηκολόγησης προς τον εχθρό. Ας το πάρουν απόφαση οι πνευματικοί άνθρωποι: με τους αρμοδίους τίποτε δε γίνεται, αφού αν έχουμε φθάσει ως εδώ από τους αρμοδίους φθάσαμε...

Οι πνευματικοί άνθρωποι να συνεχίσουν μόνοι τους τον αγώνα: αγώνα μη αφομοίωσης, μη υποδούλωσης. Με το έργο τους, την παρρησία και τη στάση τους. Να πετάνε καθημερινά τις πέτρες όπως οι νεαροί Παλαιστίνιοι πετροβολούν τους Ισραη-

λινούς στα Κατεχόμενα. Βέβαια με τις πετριές δεν κερδίζονται οι μάχες. Αλλά καταφέρνουν ωστόσο να εκνευρίζουν τον εχθρό, να τελματώνεται, να βουλιάζει στο άχαρο έργο του. Οι πνευματικοί άνθρωποι είναι σήμερα οι παρτιζάνοι, οι αντιστασιακοί του Ελληνισμού. Επειδή βάλλεται το εσωτερικό μας, η ύπαρξη αυτού που είμαστε.

Η Νέα Τάξη Πραγμάτων (ΝΤΠ) δεν ενδιαφέρεται τόσο για τα σύνορα, ενδιαφέρεται κυρίως να σιγήσει η φωνή του Ελληνισμού. Σε λίγα χρόνια, όταν η αλλοτρίωση πάρει τη μορφή μιας νέας Κατοχής (μήπως ήρθαν αυτά τα χρόνια;), οι Έλληνες πρώτοι είναι εκείνοι που θα επαναστατήσουν, που θα κηρύξουν Αντίσταση! Δεν ξέρω αν και πώς θα το κάνουν αλλά είναι οι νομοτελειακά προορισμένοι να το κάνουν. Οι άλλοι Δυτικοί λαοί μπορεί να μην απεμπολούν εύκολα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, αλλά την αλλοτρίωση δεν την πολυκαταλαβαίνουν, επειδή ο «πολιτισμός» τους προέκυψε από τον Διαφωτισμό που είχε και έχει ως στόχο ακριβώς την αλλοτρίωση των λαών. Ενώ ο Διαφωτισμός για μας τους Έλληνες είναι και θα είναι ξένο ρούχο. Κάπου ενοχλεί και σε μερικούς είναι ανυπόφορο! Εμείς έχουμε τη Γλώσσα μας, την Παράδοση και την Ορθοδοξία. Αν αυτά καταπιεσθούν θα επέλθει η έκρηξη.

Οι Έλληνες ανέκαθεν έκαναν αντίσταση στη σωστή στιγμή. Και τώρα αυτό πρέπει να κάνουν: όχι «αφήστε να δούμε αργότερα». Γιατί αργότερα θα είναι αργά, θα μας έχουν αλλάξει τα φώτα. Στην κυριολεξία. Η έννοια της Αντίστασης σήμερα μετατίθεται, από το έδαφος και την κυριαρχία στην πνευματική υποσταση και τη φυσιογνωμία. Αυτό μόνο ο πνευματικός άνθρωπος μπορεί να το διαισθανθεί και να επισημάνει πότε και πού ο εχθρός τοποθετεί τους εκρηκτικούς μηχανισμούς.

Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος του, καίριος: ρόλος εθνοφρουρού, ρόλος ιερολοχίτη, ρόλος αθλοφόρου προστατεύοντας τις πηγές μας. Με αυτά τα δεδομένα η στράτευση είναι αδήριτη ανάγκη. Οι πνευματικοί άνθρωποι να δώσουν αναστολή στις ιδιαίτερες ενασχολήσεις τους: δεν χρειαζόμαστε άλλα πεζολογήματα, ποίηση και δοκίμια.

Εμείς πρέπει να επιβιώσουμε, να ζήσουμε με το πνεύμα αμόλυπτο, τον λόγο άπεφθο, τα χέρια καθαρά και το μέτωπο ασημάδευτο.

Το Κακό, όταν αντιμετωπισθεί δραστικά, αναγκάζεται να υποχωρήσει, και τελικά εξοντώνεται!...

Παπαδόπουλος Θεόφιλος
Δάσκαλος, Έδεσσα

— ημερώματα της 17ης του
 — Φλεβάρη του '17. Τουρκικό
 — πολεμικό πλοίο παραβιάζει
 — τα θαλάσσια σύνορα κοντά
 στο Φαρμακονήσι και εκτελεί βο-
 λές με κατεύθυνση -αυτό έλειπε-
 προς την Τουρκία. Την ίδια στιγμή,
 όπως και το προηγούμενο βράδυ,
 ο Πρωθυπουργός της χώρας και ο
 Αρχηγός της Αντιπολίτευσης φι-
 λονικούν, στη Βουλή, σαν έφηβοι
 οπαδοί ελληνικών ομάδων, σχετι-
 κά με την παρουσία του Υπουργού
 των Οικονομικών σε ποδοσφαι-
 ρικό αγώνα. Καμία ουσιώδης
 αναφορά στις προκλήσεις, καμία
 αντίδραση εκ μέρους της πολιτι-
 κής ηγεσίας της χώρας. Μόνο μια
 σκληρή -στα λόγια όλα εύκολα
 είναι- ανακοίνωση του Υπουργείου
 Εξωτερικών και μια δήλωση του
 Υπουργού Άμυνας.

Στόχος μας δεν είναι να υποδεί-
 ξουμε στους πολιτικούς τι να
 κάνουν (σάμπως ξέρουν;). Δόξα τω
 θεώ, υπάρχουν ακόμα άνθρωποι
 στην στρατιωτική ηγεσία, έστω
 και αν αλλάζουν σύμφωνα με τα
 "θέλω" της κάθε κυβέρνησης, που
 ξέρουν πολύ καλά πώς να αντι-
 δρούν με πράξεις στις διάφορες
 εναέριες και πλέον (και) θαλάσσιες
 προκλήσεις των γειτόνων. Αντι-
 θέτως, στόχος μας είναι να τονί-
 σουμε δυο-τρία πράγματα για τον
 ρόλο της "ισχύος" στις διεθνείς
 σχέσεις, εξ αφορμής της διπλω-
 ματικής έντασης των τελευταίων
 μηνών με τη γείτονα.

Μιας έντασης που πάντα υπήρχε,
 αλλά αναζωπυρώθηκε απότομα
 μετά την απόφαση της μη έκδοσης
 των οκτώ Τούρκων πραξικοπημα-
 τιών στο Τουρκικό Κράτος. Ο Τούρ-
 κος Σουλτάνος Πρόεδρος, για τους
 δικούς του εσωτερικούς επικοινωνι-
 ακούς λόγους, έχει ανοίξει καμιά
 ντουζίνα μέτωπα έντασης (Συρία,
 Κούρδοι, Ρώσοι, Αμερικάνοι, ISIS,
 Ελλάδα κ.λ.π.). Μια ένταση που
 έχει απλωθεί "έντεχνα", με σχεδόν
 στρατηγική οργανωτικότητα, και
 εντάσσεται στη λογική του "Κάνω
 πέντε βήματα μπρος, δείχνω την
 ισχύ μου, και μετά κάνω δύο-τρία
 βήματα πίσω, δείχνοντας την
 "καλή" μου διάθεση. Αποτέλε-
 σμα; Είμαι κερδισμένος σε κάθε
 περίπτωση. Μια τακτική 100%
 κερδοφόρα, από τις απαρχές του
 κόσμου. Μια τακτική που αποδει-
 κνύει, ή και αυξάνει, την ισχύ ενός
 κράτους.

Παρόμοιες τακτικές, γνωστές με
 τον όρο "Πολιτική της Ισχύος",
 ακολουθούν οι μεγάλες δυνάμεις
 ήδη από την αρχαιότητα. Ακόμη
 και η Αθηναϊκή Δημοκρατία του
 5ου π.Χ. αιώνα επέβαλλε τη δύ-
 ναμή της (ή προσπαθούσε να το
 κάνει), όπου αυτό ήταν δυνατό,
 από την Αίγυπτο ως τον Ελλήσπο-
 ντο. Δυνάμεις όπως η Ρωμαϊκή
 Αυτοκρατορία, η Ναπολεόντεια
 Γαλλία, η Ναζιστική Γερμανία, η
 Αυτοκρατορική Ιαπωνία, η Σοβι-

Ελλάδα, Τουρκία και ισχύς στις διεθνείς σχέσεις: Χθες, Σήμερα, Αύριο(;)

ετική Ένωση και πλέον η Ρωσία,
 και φυσικά οι Η.Π.Α., παντού και
 πάντα επεδείκνυαν την ισχύ τους,
 προσπαθώντας να αποκομίσουν
 μια ηγετική θέση στις διεθνείς
 σχέσεις. Με μέσα όπως η διπλωμα-
 τία και φυσικά ο πόλεμος, πάλευ-
 αν και παλεύουν για να κάνουν
 κουμάντο. Και στο υπόβαθρο
 όλων αυτών μια οικονομικο-πολι-
 τικο-στρατιωτική ελίτ να τρίβει τα
 χέρια της. Να βλέπει ή να προκα-
 λεί το κυνήγι αυτό της ισχύος και
 να απολαμβάνει όλα τα οφέλη
 (δεν είναι και πολλά, χρήμα και
 εξουσία, ο αιεθαλής αυτός σκοπός
 ζωής των αρπακτικών).

Πώς κολλάνε όμως η Ελλάδα και
 η Τουρκία σε όλα αυτά; Ως ελάσ-
 σονες δυνάμεις, που δεν μπορούν
 ούτε να αναπτύξουν πυρηνική δύ-
 ναμη ούτε να αιματοκυλήσουν τον
 πλανήτη, συμμετέχουν στο παι-
 χνίδι αυτό προς όφελος των ιδίων
 αλλά και των ανωτέρων συμμάχων
 τους. Τώρα πώς γίνεται οι χώρες
 να είναι σύμμαχες στα πλαίσια του
 NATO αλλά παράλληλα η μια (ποια
 άραγε;) να προσπαθεί να εκφοβί-
 σει (να ασκήσει μπουλινγκ επί το...
 ελληνικότερο) την άλλη παραμέ-
 νει άλυτο(;) μυστήριο. Είναι όντως
 μυστήριο; Η Τουρκία προσπαθεί
 να παίξει το παιχνίδι της πολιτικής
 της ισχύος, να δείξει δηλαδή σε
 Ελλάδα και Διεθνή Λόμπι τη δύνα-
 μή της και να επιβάλλει εν τέλει
 το συμφέρον της (να πάρει δηλαδή
 κάνα πέντε-έξι ελληνικά νησιά, να
 επεκτείνει τα θαλάσσια σύνορά
 της, να επεκτείνει την ΑΟΖ που
 της αναλογεί κ.λ.π.). Όλα αυτά, σε
 συνδυασμό με τη συνταγματική
 παγίωση του σουλτανικού τρόπου
 διακυβέρνησης του νυν προέδρου,
 αναμένεται, σύμφωνα με τις τουρ-
 κικές φιλοδοξίες, να δώσουν στη
 χώρα τη θέση του ρυθμιστή της
 κατάστασης στη Μέση Ανατολή.

Η Ελλάδα από την άλλη, όντας
 καταδικασμένη από τις διεθνείς
 συγκυρίες αλλά και από τα δικά

της λάθη να είναι υποχείριο των
 "συμμάχων" της, περιορίζεται σε
 θέση παρατηρητή και προσπαθεί
 μέσω κάποιων ικανών στρατιωτι-
 κών στελεχών να σώσει οτιδήποτε
 και αν σώζεται. Καταδικασμένη
 κατά πολλούς, αλλά ευλογημένη
 κατ' εμέ, να παίζει το παιχνίδι της
 άμυνας, περιμένει να δει πώς θα
 εξελιχθούν τα πράγματα στο άμε-
 σο μέλλον.

Τι παίζει όμως να γίνει στο άμεσο
 μέλλον; Εδώ ξεκινά το παιχνίδι
 των πιθανοτήτων. Σύμφωνα με το
 δόγμα του επιθετικού ρεαλισμού
 που εισηγήθηκε ο Αμερικανός
 Διεθνολόγος J. J. Mearsheimer (και
 σύμφωνα με το οποίο οι μεγάλες
 δυνάμεις επιδιώκουν την ηγεμονία
 μέσω ισχύος πάντα και παντού,
 με τις υποδεέστερες δυνάμεις να
 είναι αναγκασμένες να συμμορφώ-
 νονται), τα ισχυρά κράτη θα συ-
 νεχίσουν αυτόν τον φαινομενικά
 ατέρμονο ανταγωνισμό για ισχύ
 μέχρις ότου κάποιο επικρατήσει
 (χλωμό). Χώρες όπως η Τουρκία,
 δηλαδή μικρότερες δυνάμεις που
 προσπαθούν να μπουν στο παιχνί-
 δι της ισχύος, έχουν δύο πιθανές
 καταλήξεις. Αφενός, αν κινηθούν
 με στρατηγικά, με ψύχραιμα
 βήματα, ίσως καταφέρουν να
 αποκομίσουν οφέλη με τη σύμφω-
 νη -πάντα- γνώμη των μεγάλων
 δυνάμεων. Αφετέρου, και αυτό
 συμβαίνει (τουλάχιστον με βάση
 την προσωπική μου άποψη) όσον
 αφορά την Τουρκία, αν κινηθούν
 αλαζονικά και ανοίξουν πολλά
 μέτωπα έντασης, όχι μόνο δεν θα
 κερδίσουν κάτι, αλλά ίσως χάσουν
 και τα κεκτημένα. Αν πας για τα
 πολλά χάνεις και τα λίγα, που λέει
 και ο λαός.

Αυτό δε σημαίνει ότι ως χώρα θα
 πάψουμε να επαγρυπνούμε για
 την εθνική μας ασφάλεια και την
 εδαφική μας ακεραιότητα. Η Τουρ-
 κία θα συνεχίσει τις προκλήσεις
 μέχρι τελικής πτώσεως. Η Ρωσία
 και οι Η.Π.Α. θα συνεχίσουν να πα-

ριστάνουν τον σκύλο με τη γάτα.
 Οι Ευρωπαϊκοί λαοί θα συνεχί-
 σουν να ερίζουν για χρήμα, εξου-
 σία και επιρροή. Και φυσικά λαοί
 όπως αυτοί της Αφρικής, της Ασίας
 και της Ν. Αμερικής θα συνεχίσουν
 να είναι τα θύματα της όλης κατά-
 στασης.

Εμείς όμως οφείλουμε να κάνουμε
 το αδύνατο δυνατό για την πα-
 τρίδα μας. Σαφώς οι καιροί είναι
 δύσκολοι, η οικονομία (και η δική
 μας αλλά και όλου του κόσμου)
 καταρρέει, οι αξίες βάλλονται από
 παντού, οι πολιτικοί συνεχίζουν
 το θέατρο του παραλόγου. Δεν
 έχεις κουράγιο να παλέψεις για
 την πνευματική σου επιβίωση
 όταν δεν ξέρεις αν αύριο το παιδί
 σου θα έχει να φάει. Το αναγνωρί-
 ζουμε και το σεβόμαστε όλοι αυτό.
 Γι' αυτό και πρέπει να βοηθάμε ο
 ένας τον άλλον. Να του δίνουμε
 κουράγιο και να προσφέρουμε ελε-
 ημοσύνη όπου μπορούμε. Δε θα
 αφήσουμε την πολιτική της ισχύος
 και το διεθνές ντόμινο που έπεται
 να μας εξασθενήσει! Ενωμένοι
 είμαστε δυνατοί!

Υ.Γ. Σε κάποιο σημείο του κειμένου
 κάνω λόγο για "ευλογημένη Ελλά-
 δα", επειδή παίζει το παιχνίδι της
 άμυνας. Προς αποφυγή σύγχυσης,
 οφείλω να δώσω μια εξήγηση. Η
 Ελλάδα είναι ευλογημένη που δεν
 αναγκάζεται να κάνει επιθετικό
 πόλεμο. Και αυτό διότι δεν ταιριάζει
 στην ιδιοσυγκρασία των Ελ-
 λήνων, ως ανθρώπων πρωτίστως
 του πνεύματος και όχι της βίας.
 Σε πείσμα πολλών που μπορεί να
 μου πουν «Για ποιους (νεο)Ελληνες
 του πνεύματος μιλάς ρε φίλε;»,
 πιστεύω πως βαθιά μέσα μας είναι
 καλά ριζωμένες έννοιες και αξίες
 όπως η ηθική και η δικαιοσύνη.
 Στο χέρι μας είναι να το αποδεί-
 ξουμε, ποτέ δεν είναι αργά.

Του Νίκου Παπαδόπουλου
 Φοιτητή Φιλολογίας-
 Γλωσσολογίας στο ΑΠΘ

Είμαστε για τα ... Καρναβάλια;

Η μόνη περίοδος του έτους που περιγράφει πλέον με ακρίβεια τη νεοελληνική μας πραγματικότητα είναι εκείνη των Καρναβαλιών. Δεν χρησιμοποιώ τον παραδοσιακό και ορθό όρο «Απόκριες», γιατί απλούστατα οι κρατούντες, δεδηλωμένοι άθεοι, αλλά και οι λοιποί αθεόφοβοι, όχι μόνο δεν αποκρούουν (αποχή από το κρέας), αλλά όλο και περισσότερο αυξάνουν την ανθρωποφαγία τους με τα μέτρα και τις «δημοκρατικές» αποφάσεις που λαμβάνουν...

Ποια είναι, όμως, τα κύρια χαρακτηριστικά της σημερινής νεοελληνικής πραγματικότητας; Είναι αναμφίβολα το ψέμα, η υποκρισία, το προσωπείο, ο μύθος, αυτό που στην καθομιλουμένη ονομάζεται «δήθεν». «Δήθεν» σ' όλους τους τομείς και σ' όλους τους χώρους. Μήπως σ' αυτό ακριβώς το στοιχείο δεν στηρίζεται και η επιτυχία του Καρναβαλιού, δηλ. στη «μεταμόρφωση» μας στο πρόσωπο που δεν μπορούμε να είμαστε; Οι ακραίες μάλιστα αντιθέσεις (πραγματικότητα - μύθος) εξασφαλίζουν και τη μεγαλύτερη επιτυχία στα καρναβαλικά δρώμενα. Έτσι προξενεί ευθυμία η μεταμόρφωση ενός άνδρα σε γυναίκα ή ομοφυλόφιλο, ενός φτωχού σε πλούσιο, ενός αμόρφωτου σε μορφωμένο, ενός πανεπιστημιακού ή αστυνομικού σε αναρχικό κ.λ.π. Με την ακραία αυτή μεταμόρφωση αιφνιδιάζεται ευχάριστα το κοινό, αλλά ταυτόχρονα ικανοποιείται το κοινό αίσθημα της «κατάρρευσης του taboo», δηλ. του απαγορευμένου...

Η περίοδος του Καρναβαλιού έχει απολέσει, όμως, κατά τις τελευταίες δεκαετίες και ιδιαίτερα κατά τα χρόνια της κοινωνικής κρίσης, τη χαρά της έκπληξης. Μπορεί η νεώτερη γενιά να αντιστέκεται ακόμη, αφού δεν έχει ουσιαστικά συνειδητοποιήσει το Καρναβάλι της καθημερινότητας. Για εμάς όμως τους μεγαλύτερους, που βιώνουμε την ιλαροτραγωδία της ελληνικής (και όχι μόνο) πραγματικότητας, είναι δύσκολο να απολαύσουμε τις απρόβλεπτες και για τον λόγο αυτό εύστοχες μεταμορφώσεις του Καρναβαλιού. Έχουμε εξοικειωθεί σε εκείνες που βιώνουμε καθημερινά. Άπληστοι έμποροι, «δημοκρατικοί» δικτάτορες και φασίστες, αμόρφωτοι δάσκαλοι, ασεβείς κληρικοί, επίορκοι λειτουργοί (ιατροί, δικαστικοί, αστυνομικοί κ.α), παιδοκτόνοι γονείς και γονεοκτόνα τέκνα, μεγιστάνες (που δηλώνουν) φτωχοί, ατάλαντοι καλλιτέχνες, αμόρφωτοι κριτές των πάντων ... Ένας μακρύς κατάλογος επιτυχημένων «μεταμορφώσεων», που διαλύει αργά αλλά σταθερά τον κοινωνικό μας ιστό. Όπως ακριβώς καταγράφει η ιστορία κατά τις παραμονές των μεγάλων εθνικών καταστροφών και αλώσεων...

Επιτακτικό και οικουμενικό αίτημα η Αντίσταση. Όχι μόνο στους «δανειστές, τους χρόνιους επικυρίαρχους και τους ντόπιους υπηρέτες τους», αλλά πρωτίστως στις εύκολες προσωπικές μας μεταμορφώσεις, που μας εκθέτουν και μας καθιστούν περίγελους στα μάτια των παιδιών μας, αλλά και υπόλογους στη λαμπρή πλευρά της ιστορίας μας, των Φωτεινών μεταμορφωμένων προγόνων μας... Καλή Σαρακοστή!

Δημήτρης Γ. Μεταλληνός

Σχόλια επί ενός κειμένου

Το άρθρο του πρώην υπουργού κ. Θεόδωρου Πάγκαλου (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 5-2-2017), με αναφορά στην τραγωδία «Αντιγόνη» του Σοφοκλέους και στον αείμνηστο Μαντέλα, προκάλεσε ποικίλα μάλλον, συναίσθημα.

Ευχάριστα για την υπόμνηση της σημασίας θεμελιωδών αξιών πολιτισμού, ως η Δημοκρατία, ελευθερία κοινωνική δικαιοσύνη κ.λπ. που επινόησαν και θεσμοθέτησαν σοφοί μας πρόγονοι, αλλά και αποδέχθηκαν και ακολουθούν ηγέτες και κυβερνήσεις άλλων χωρών.

Περίσκεψη δέ και απορία, καθ' όσον αφορά την ευαισθησία, σεβασμό και έμπρακτο ενδιαφέρον προς τις ανωτέρω έννοιες, από πλευράς κυβερνήσεων εκάστοτε τη χώρα.

Τα τελευταία καταδεικνύονται ιδιαίτερα, κατά τα τελευταία τριάντα και πλέον χρόνια διακυβέρνησης, με την ισονομία - ισοπολιτεία δυσδιάκριτες, την αξιοκρατία ανύπαρκτη, τρόπο λειτουργίας του κράτους υπό κομματική - συνδικαλιστική εποπτεία, τη δε ΠΑΙΔΕΙΑ (θεμελιώδης προϋπόθεση προόδου και ευημερί-

ας), «Μέγα ασθενή».

Ποια θα ήταν στ' αλήθεια, η απάντηση του αρθρογράφου - πολιτικού (όχι του μοναδικού), στα ερωτήματα απλού πολίτη: ποιοί ευθύνονται για την πτώχευση και μετατροπή της χώρας σε προτεκτοράτο, τη γενικευμένη διαφθορά, αλλά και ατιμωρησία πολιτικών ή φυσικών αυτουργών; Ενώ λοιπόν η πλειοψηφία του λαού ζει κάτω από τραγικές συνθήκες και τα εθνικά θέματα στην «κόψη του ξυραφιού», εκπρόσωποι κομμάτων φλυαρούν και διαπληκτίζονται καθημερινά στα τηλεοπτικά πάνελ.

Αν θέλουμε βέβαια να είμαστε αντικειμενικοί κριτές οι πολίτες, ως προς την κατανομή ευθυνών, αυτές αφορούν εκλογή επανειλημμένα των ίδιων πολιτικών προσώπων, λησμονώντας ενδεχομένως και τη ρήση του Ουίνστον Τσώρτσιλ, ότι «τα μεγαλύτερα ψέματα λέγονται από πολιτικούς, κατά την προεκλογική περίοδο».

Συμεών Σαμλίδης
Αριδαία, Ν. Πέλλας

Προτεραιότητες

Σαφώς το πρόβλημα που ζούμε τόσο τοπικά, στην Ελλάδα, όσο και παγκόσμια, στην Ευρώπη, στη Μέση Ανατολή και αλλού, αφενός είναι ακόμη στην αρχή του, αφετέρου είναι τεράστιο και δεν επιλύεται ανθρωπίνως.

Η στρατηγική της παγκόσμιας Ελίτ είναι η δημιουργία παγκόσμιου χάους προκειμένου να μη μπορεί να υπάρξει δυνατότητα αντίστασης στα σχέδια παγκόσμιας διακυβέρνησης. Ως Έλληνες και ως Χριστιανοί Ορθόδοξοι έχουμε δύο δυνατότητες, που θεωρούμε πως πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Η πρώτη και σημαντικότερη είναι η προσευχή στον Χριστό, διότι μόνο Αυτός μπορεί να νικήσει το τέρας αυτό που εξέθρεψε η ανθρωπίνη αμαρτωλότητα.

Ο δεύτερος τρόπος, στο ίδιο πνεύμα με τον πρώτο, είναι η δημιουργία τοπικών δικτύων μεταξύ των ανθρώπων, προκειμένου ο ένας να ανακουφίζει τον άλλο και να τον στηρίζει.

Είναι ανάγκη η δικτύωση ανθρώπων που είμαστε γνωστοί και εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλον προκειμένου να αντισταθούμε ως Έλληνες και ως Χριστιανοί στη

διάλυση της Ελλάδας και κυρίως στη διάλυση της παιδείας.

Αρχικά και άμεσα, μερικές βασικές ενέργειες που θα πρέπει να τρέξουν, μέσω των μελών του δικτύου, είναι άτυπα σχολεία (μηπως εννοριακά;) και σεμινάρια για μαθητές και φοιτητές σε θέματα ιστορίας, γλώσσας, θεολογίας, πολιτικής θεωρίας διεθνών σχέσεων, κοινωνικής-οικιακής και αγροτικής οικονομίας κ.ά. προκειμένου οι νέοι άνθρωποι να αποκτήσουν εικόνα και γνώση για όσα τους αποκρύπτει το διαρκώς αφελληνιζόμενο και αποορθοδοξοποιούμενο ελληνικό Σχολείο.

Επίσης, να δημιουργηθούν εργασίες κοινωνικής και οικονομικής στήριξης του λαού μας χωρίς να περιμένουμε την ελεημοσύνη της Ευρώπης.

Θεωρούμε σημαντικό να δημιουργήσουμε άμεσα, τέτοιες δομές αντίστασης ώστε να δώσουμε τη δυνατότητα δραστηριοποίησης αλλά και στήριξης των νέων προκειμένου να μείνουν στην Ελλάδα και να μη φεύγουν μαζικά στο εξωτερικό.

Συντακτική Ομάδα

Ελάτε να κοσμήσουμε την Ορεστιάδα, τον Άρδα, να αναδείξουμε τους παραγωγούς και τα προϊόντα τους

Παρατηρώ ότι, ό,τι πιο Δημοκρατικό και Δημιουργικό υπάρχει στην χώρα με προσκαλεί γι' αυτού του τύπου τις ομιλίες όπως η σημερινή. Γόνιμες, χρήσιμες συζητήσεις για την οργάνωση της ζωής, του βίου των τοπικών κοινωνιών, της οικονομίας, της ανάπτυξής τους.

Η ιστορία μου παρέχει την πολυτέλεια να ονομάζω ποιο είναι Δημοκρατικό, ποιο Δημιουργικό και ποιο δεν είναι.

Ήταν μεγάλη η επιθυμία μου να μιλήσω στην πόλη σας, όταν ανέδειξα το σχέδιο για την Νέα πόλη. Γιατί; Γιατί η Ορεστιάδα απαντούσε στον δεμπορισμό. Γιατί η πόλη σας είναι έργο πεφωτισμένων ανθρώπων και δημιουργών οι οποίοι θεμελίωσαν εξ αρχής μια νέα πόλη στη βάση ενός Ιπποδάμειου σχεδίου. Αυτού που εξασφαλίζει σήμερα στην Ορεστιάδα ένα μεγάλο πολεοδομικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες πόλεις. Μια υποδομή που επιτρέπει σήμερα επινοήσεις, οραματισμούς, σχέδια για το μέλλον της.

Στην Ορεστιάδα έχουμε να κοσμήσουμε την Πόλη. Να κοσμήσουμε τον ποταμό Άρδα με μία από τις πλέον όμορφες διαδρομές ποδηλάτου κατά μήκος του ποτα-

μού. Ίσως είναι αυτή η περιοχή φιλοκάλου που αναφέρει η Άννα Κομνηνή στην Αλεξιάδα.

Έχουμε να προβάλλουμε την παραγωγή, τα προϊόντα, τα κρεμμύδια, τα σκόρδα της Βύσσης ως έργα τέχνης και τους παραγωγούς ως καλλιτέχνες.

Οργανώστε ένα τραπέζι εργασίας για να το κάνουμε πράξη. Να κάνουμε τα μικρά και τα μεγάλα. Αυτά που τοπικές και κεντρικές οπισθοδρομικές και διεφθαρμένες ομάδες μας εμπόδισαν να κάνουμε το '90, το 2000, να το πραγματοποιήσουμε σήμερα.

Προτείνω στον Δήμαρχό σας - το πρότείνω και στον Δήμαρχο της γενέτειρας πόλης μου, της Αλεξανδρούπολης - να επαναλάβουμε την ιστορική εκδήλωση του Ορμενίου του '95.

Γιατί να επικοινωνούν οι γαλλικές, οι ολλανδικές με τις γερμανικές πόλεις αλλά να μην επικοινωνούν η Αλεξανδρούπολη και η Ορεστιάδα με το Μπουργκάς, με τον Πύργο!

ΤΙ ΣΟΪ ΕΥΡΩΠΗ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ!!!

Μιχάλη Χαραλαμπίδη
Εκδότη-Συγγραφέα, Αθήνα

<http://polis-agera.blogspot.gr/>

Ο κ. Σπυρίδων Τσιτσιγκός* μιλά στην "κοινωνείν" για τον Ατομικισμό

κ. Τσιτσιγκός, ο Θεός αποτελείται από τρία ομοούσια και αδιαίρετα πρόσωπα, τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, τα οποία βρίσκονται σε απόλυτη αγάπη μεταξύ τους. Η ερώτηση έχει ως εξής: Από τη στιγμή που ο «πρώτος διδάξας» μάς αποκαλύπτει με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο και δια του ζώντος παραδείγματος ότι ο ορθός τρόπος ύπαρξης είναι ο εν κοινωνία, τότε χρονικά και με ποια δικαιολογία ξαφνικά ο άνθρωπος αποφασίζει να αποστραφεί το κοινωνικό και να εκδηλώσει ατομιστική συμπεριφορά;

Σας ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια και την προτίμησή σας στο πρόσωπό μου. Θίγετε πολύ σημαντικά θέματα, τα οποία απαιτούν ως απάντηση ολόκληρες ειδικές μελέτες. Εν πάση περιπτώσει, θα προσπαθήσω να σας απαντήσω από τη δική μου οπτική γωνία, μολονότι τα περισσότερα από τα ερωτήματά σας άπτονται της σύγχρονης πολιτικής και εκκλησιαστικής Ιστορίας, της Φιλοσοφίας της Θρησκείας και της Κοινωνιολογίας της Θρησκείας.

Όπως είπατε, ο πρώτος διδάξας (Ιησούς Χριστός) μάς δίδαξε την αγαπητική κοινωνία. Όμως η ανθρωπότητα π.χ. είχε εξαχρειωθεί, μετά το Προπατορικό Αμάρτημα, δηλ. είχε απομακρυνθεί από τη Θεανθρώπινη κοινωνία και είχε στραφεί στον ατομικισμό (εγωκεντρισμό), κατά τον Μ. Αθανάσιο.

Στη συνέχεια, λόγω της ύπαρξης του αυτεξουσίου στον άνθρωπο, αρχίζει ένας «διπλός αγώνας», κατά τον Ν. Arseniev (Revelation of Life Eternal), αφ' ενός μεν πνευματικής αύξησης πάνω στα διδάγματα του Ευαγγελίου, αφ' ετέρου δε μιας αντίδρασης (ψυχ. αντίσταση) και απομάκρυνσης: «Ίδου ούτος κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών εν τω Ισραήλ και εις σημείον αντιλεγόμενον» και «Ίδου τίθημι εν Σιών λίθον προσκόμματος και πέτραν σκανδάλου, και ο πιστεύων επ' αυτώ ου καταισχυνησεται», κατά το «μίν ουν η τιμή τοις πιστεύουσιν, απιστούσιν δε λίθος ον απεδοκίμασαν οι οικοδομούντες, ούτος εγεννήθη εις κεφαλήν γωνίας και λίθος προσκόμματος και πέτρα σκανδάλου».

Για δε τα αίτια γενικά της απιστίας στον Χριστιανισμό σας παραθέτω παλαιότερο

άρθρο μου¹:

Πολύ ορθά ειπώθηκε πως ο άνθρωπος ευκολότερα μπορεί να κουραστεί αμαρτάνοντας, παρά να βρίσκει δικαιολογίες (βλ. μηχανισμό εκλογίκευσης), που με αυτές νομίζει ότι ελαφρώνει τα αμαρτήματά του. Η πρώτη λέξη, που βγήκε από το στόμα των πρώτων αμαρτωλών —Αδάμ και Εύας— μετά την αμαρτία, ήταν λέξη πρόφασης και δικαιολογίας. Κανένας άνθρωπος δεν βρίσκεται στον κόσμο, που να μην προφασίζεται για τις αμαρτίες του (εκτός των λιγοστών εξαιρέσεων αγίων μορφών). Μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, όποτε εισέρχεται ο λόγος του Θεού στην καρδιά μας, και μας ξυπνά τον έλεγχο της συνείδησης, καθησυχάζουμε την ταραχή της με τις προφάσεις. Ο Ιησούς πάντοτε μας προσκαλεί: «έρχεσθε, ότι ήδη έτοιμά έστι πάντα». Και εμείς απαντούμε: Ναι, Κύριε, θέλουμε και επιθυμούμε να έλθουμε σε Σένα τον φιλόανθρωπο Πατέρα και Θεό μας, και να αξιωθούμε των επουρανίων Σου δωρεών, αλλ' η ασθένεια της σάρκας, η ματαιότητα του κόσμου και οι πειρασμοί τού διαβόλου μάς εμποδίζουν από το αγίο Σου θέλημα. Για να αποδείξουμε όμως ότι όλα αυτά και αναρίθμητα άλλα, όπως λ.χ. της Παραβολής του μεγάλου δειπνού, δεν είναι ανίκητα εμπόδια, αλλά γυμνές προφάσεις, δεν θα προβάλουμε ούτε το αναρίθμητο πλήθος των Αγίων —ανδρών και γυναικών—, ούτε την αυτεξουσία δύναμη του ανθρώπου, ούτε την ενέργεια της Θείας Χάρης, που, όταν εμείς και μόνο αληθινά θελήσουμε, διαλύει κάθε δυσκολία, αλλά θα προτείνουμε μόνο το εξής παράδειγμα: Αν κάποιος Υπουργός, γνωστός καλλιτέχνης ή γενικά διάσημο πρόσωπο μας προσκαλούσε στην οικία του, υποσχόμενός μας υψηλές θέσεις, δημοσιότητα, αξιώματα και γενικά συμμετοχή στην εξουσία, θα τον αποφεύγαμε, προβάλλοντας ως δικαιολογία αδυναμίες, εμπόδια, πειρασμούς ή οτιδήποτε άλλο; Τουλάχιστον οι περισσότεροι θα επέκριναν όσους θα μεταχειρίζονταν διάφορα τέτοια

προσχήματα, χάνοντας μία τέτοια ευκαιρία: «Λέγω γαρ υμίν ότι ουδέεις των ανδρών εκείνων των κεκλημένων γεύσεται μου του δειπνου». Στον Θεό δεν «χωράει» ούτε ευλογοφανής, ούτε παράλογη πρόφαση. Οι προφάσεις γι' Αυτόν δεν είναι δικαιολογίες, αλλά πονηρολογίες. «Μη εκκλίνης την καρδίαν μου εις λόγους πονηρίας του προφασίζεσθαι προφάσεις εν αμαρτίας», ικέτευε ο προφητάναξ Δαβίδ. Όσο ισχυρά και αν είναι τα περιστατικά, που μας παρέσυραν στην αμαρτία, πάντως την τελευταία λέξη τη λέει η δική μας θέληση. Οι προφάσεις προέρχονται πάντα από Χριστιανούς, που δεν γέυτηκαν τη γλυκύτητα της Θείας Χάρης και δεν εκτίμησαν την αξία της χριστιανικής ζωής. Επειδή βλέπουν ότι η πνευματική εργασία είναι κοπιαστική, προτιμούν τον εύκολο και άνετο βίο. Βαδίζουν προς την Ημέρα της Κρίσεως, βασιζόμενοι πάνω σε αστήρικτες και μάταιες δικαιολογίες. Από τους ανθρώπους αυτούς λείπει η αγάπη προς τον Δημιουργό και Παντοδύναμο Θεό για τις αμέτρητες δωρεές Του, γιατί «μεμισήκασι και εμέ και τον πατέρα μου», όπως βεβαιώνει ο Κύριος, αφού «ο μη αγαπών με τους λόγους μου ου τηρεί». Αλλά, δυστυχώς, υπάρχουν άνθρωποι, που και το μυστήριο ακόμα της ιεράς Εξομολογήσεως μολύνουν πάλι με τις προφάσεις τους, νομίζοντας ότι, αφού ξεγέλασαν έτσι τον Πνευματικό ιερέα, θα παραπλανήσουν και ...τον Θεό! Οι προφάσεις ταιριάζουν στους «πονηρούς και οκνηρούς δούλους» της Ευαγγελικής παραβολής και στους εγωιστές, που, σε τελική ανάλυση, αποδείχνονται μωροί και αλόγιστοι, αφού α) αντιφάσκουν με τον εαυτόν τους, κατά το παράδειγμα του οκνηρού δούλου, γνωρίζοντας και αυτοί, όπως και εκείνος ότι «σκληρός ει άνθρωπος, θερίζων όπου ουκ έσπειρας και συνάγων όθεν ου διεσκόρπισας» και όμως εξακολουθώντας να αδρανούν εντελώς, και β) επειδή πάλι γνωρίζουν τη Δικαιοσύνη και Παντογνωσία του Θεού, που θα τους αποστομώσει

κατά τη Δευτέρα Παρουσία Του ως αδέκαστος Κριτής. Ποιο πρόσχημα, αλήθεια ή ποια δικαιολογία μπορεί να προβάλλει ένας ασθενής και ετοιμοθάνατος, όταν ο γιατρός του παρέχει ασφαλή και πλήρη θεραπεία, και όμως εκείνος αρνείται να τη δεχτεί; Και, ως γνωστό, ο μακράν του Θεού άνθρωπος είναι όχι μόνο ετοιμοθάνατος αλλ' ήδη νεκρός —πνευματικά— για τον Θεό.

Το ρεύμα του ατομικισμού τότε και πού αναδεικνύεται ιστορικά;

Ο Ατομικισμός ως κοινωνικο-πολιτική θεωρία πρωτοεμφανίστηκε με τον Καλβινισμό (1509-1564) και τον μεταφυσικό Ατομισμό του R. Descartes (1596-1650). Στη συνέχεια δε, με τον Διαφωτισμό, καλλιεργήθηκε από Γάλλους στοχαστές του 18ου αιώνα.

Ειδικότερα, ως προς τα αίτια εκδήλωσής του ατομικισμού στη Δύση αναφέρουμε τη Φεουδαρχία, τον Γερμανικό Εγγελισμισμό και τη Ρομαντική Γερμανική Φιλοσοφία, ενώ από τις αρχές του 19ου αι. έχουμε το ξέσπασμα της λεγόμενης Βιομηχανικής Επανάστασης στην Αγγλία (Times Literary Supplement, 16/8/1923), με την πολιτική οικονομία τού ανταγωνισμού και του ελεύθερου εμπορίου.

Η διείσδυση του ατομικισμού στην ελληνική πραγματικότητα με ποιον τρόπο επιχειρείται και τότε μπορούμε να πούμε ότι απέκτησε ισχυρά ερείσματα; Ποιοι δηλαδή θεωρούνται αρχικοί κομιστές των ατομιστικών ιδεωδών και με ποια κοινωνικά στρώματα γονιμοποιήθηκαν τα υπόψη ιδεώδη;

Στην ελληνική πραγματικότητα, ο ατομικισμός συλλογικά αρχίζει να εμφανίζεται κυρίως με τα ιδεώδη (και όχι τη μαζικότητα) της Γαλλικής Επανάστασης και του Διαφωτισμού (ισότητά, η γνώση είναι δύναμη, ατομικό θέλημα, αναγνώριση ατομικών δικαιωμάτων και προβολή τού Εγώ). Στο μεταξύ, η μαζικότητα δεν ταυτίζεται με τη συλλογικότητα, αφού η μάζα δεν λειτουργεί ούτε καν με βάση τον κοινό Λόγο. Η μαζοψυχή (οχλοκρατία) δεν

έχει καμία σχέση με την αυθεντική κοινοτικότητα και κοινωνικότητα, οι οποίες, πάλι, εξαρτάται μέσα σε τι πολιτισμικό/πνευματικό πλαίσιο συμπηγνύονται και αναπτύσσονται.

Η διείσδυση του ατομικισμού στη χώρα μας επιχειρήθηκε σταδιακά μέσω βασικά των λογίων (λογάδων), που —για να αποφύγουν την υποδούλωση— είχαν τη δυνατότητα να φύγουν και να σπουδάσουν στην Εσπερία, τα δε συγγράμματά τους έτρεφαν, στη συνέχεια, μια Ελλάδα ανίσχυρη πολιτιστικά, χωρίς πνευματικές αντιστάσεις, καθώς βρισκόταν κάτω από την Οθωμανικό ζυγό ή μόλις είχε αρχίσει να απελευθερώνεται. Φυσικά, οι ατομιστικές ιδέες στην Ελλάδα ξεκίνησαν από τα υψηλότερα κοινωνικά στρώματα, που διέθεταν την κοινωνική, την πολιτική και την οικονομική ισχύ, για να την επιδείξουν, επιβάλουν και προβάλλουν, και αργότερα διαδόθηκαν σταδιακά προς τα χαμηλότερα (βλ. νεόπλουτους).

Βέβαια, τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά, ούτε άσπρα και μαύρα. Υπάρχει σύγχυση ως προς την ακριβή έννοια τού ατομισμού. Για παράδειγμα, Ο C. Jung, μιλώντας για την εκδίπλωση της ψυχής προς την ολότητά της, χρησιμοποιεί τους όρους «Verselbstung» (ταύτωση) και «Selbstverwicklichung» (αυτοπραγμάτωση). Ομοίως, ο E. Fromm (1980) θεωρεί ως υγεία την «ατομοποίηση» (individuation) του ανθρώπου με την έννοια της αύξουσας ηθικής και ψυχο-πνευματικής του ωρίμανσης. Στη Δύση, για παράδειγμα, αναπτύχθηκαν οι συντεχνίες και, στη συνέχεια, ο συνδικαλισμός. Επίσης, στο χριστιανικό Βυζάντιο, ως γνωστό, όσο και αν ο μέσος άνθρωπος ζούσε σε μια μέτρια κοινωνικο-οικονομικά κατάσταση, εντούτοις αναγνωριζόταν ως πρόσωπο. Εξ άλλου, ο Ορθόδοξος Χριστιανισμός δεν υποβάθμισε την προσωπική επιθυμία του υποκειμένου, αλλ' αντίθετα, στηρίχτηκε πάνω σε αυτήν

¹ <http://www.scribd.com/doc/58582527/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%AC%CF%>

Ο κ. Σπυρίδων Τσιτσιγκός μιλά στην "κοινωνείν" για τον Ατομικισμό

για τη «θεραπεία» του όλου ανθρώπου (βλ. Μάξιμο Ομολογητή). Άλλωστε, υπήρχαν στο Εξωτερικό ξένοι και Έλληνες αντι-Διαφωτιστές, όπως υπήρχαν και υπάρχουν και στην Ελλάδα (λαϊκοί και Κληρικοί) «Ευρωλιγούρηδες». Υπήρξε και εξακολουθεί να υπάρχει μια διαπάλη μεταξύ των δυο αυτών ρευμάτων (τρόπων σκέψης). Άξιο λόγου να σημειωθεί είναι το φαινόμενο, για παράδειγμα, δυτικοτραφέντες Κληρικοί (Αρχιμανδρίτες και μοναχοί, που αργότερα μάλιστα χειροτονήθηκαν επίσκοποι) να είναι πιο «συντηρητικοί» έναντι άλλων, και «παραδοσιακοί» να πέφτουν ανεπίγνωστα σε θεολογικά λάθη (δηλ. να υιοθετούν αιρετικές θέσεις τής Δυτικής Εκκλησίας), χωρίς, ωστόσο, να συμφωνούν ή να ταυτίζονται με τη Δυτική Εκκλησία, αλλά να ζουν και κηρύττουν έναν Ορθόδοξο τρόπο ζωής. Όμοια, αυτοχαρακτηρισμένοι ως Μαρξιστές, δηλώνουν Ορθόδοξοι Χριστιανοί κ.ο.κ.

Ακόμα και μέχρι σήμερα, καθότι στην Ελλάδα ζούμε ακόμα με τα απόνερα του Διαφωτισμού, σε ποικίλες έρευνες φαίνεται ότι οι γόνοι πλουσίων αστικών οικογενειών είναι λιγότεροι θρησκευόμενοι και περισσότερο ατομικιστές σε σύγκριση με όσους προέρχονται από αγροτικές περιοχές ή την επαρχία.

Δεν είναι αξιοπερίεργο το πώς ο Έλληνας, ενώ ήταν μπολιασμένος με έννοιες όπως η Αγορά, ο κοινοτισμός, η ενορία και το εκκλησίασμα, με έννοιες δηλ. ταυτόσημες της συλλογικότητας, τελικά ενέδωσε στο κέλευσμα του ατομικισμού; Ποιο δελεαστικό υποκατάστατο προσέφερε ο ατομικισμός και, από την άλλη, ποιο κενό άφησε πλέον ακάλυπτο ο ελληνορθόδοξος τρόπος, ώστε ο πρώτος να γίνει ευρέως αποδεκτός και να αναχθεί, συνειδητά ή ασύνειδα, σε πρότυπο βίου;

Το δελεαστικό υποκατάστατο, που προσέφερε σε έναν λαό μόλις πρόσφατα υπόδουλο, αμαθή και πεινασμένο (εν πολλοίς, ζώντας μέσα σε μια δεισιδαίμονα ή φολκλορική θρησκευτικότητα και όχι «κατ' επίγνωσιν» Χριστιανό Ορθόδοξο) ο ατομικισμός, ήταν, κατά τη γνώμη μου, ο όφισ (πειρασμός) της εγωικής, ιδιοτελούς, εξουσιαρχικής, κυριαρχικής και δυναστικής (Machtdoctrin) σοφίας (επιστημονικής γνώσης), της ατομικής ελευθερίας, του ατομικού κέρδους (βλ. Καπιταλισμό), της ισότητας (βλ. Μαρξισμό) και του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, την αγωγή των οποίων κατόρθωσαν να περάσουν θεσμικά οι πολιτικοί μας ιθύνοντες — καθ' όλη την περίοδο μετά την απελευθέρωση — σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης. Αλλά, μια ελευθερία, μια ισότητα, μια ιδιοκτησία ή και μια γνώση (σοφία), που είναι πραγματιστικές (Pragmatism), χρησιμοθηρικές και ωφελιμιστικές, δηλ. υπηρετούν το Εγώ μιας ολιγαρχίας, δεν προέρχονται από τον Θεό, τον

Πατέρα των φώτων (Ιακ. 3, 15).

Επίσης, το άνοιγμα σταδιακά των συνόρων, η διεθνική εύκολη (με τα γρήγορα μέσα, που προσέφερε η σύγχρονη Τεχνολογία) επικοινωνία και μετέπειτα η παγκοσμιοποίηση διευκόλυναν — μέσω κυρίως των ΜΜΕ — τον εκδυτικισμό, την Αμερικανοποίηση και τον εκπροτε-σταντισμό της ζωής μας: ιδιωτική θρησκεία, εφήμερο και γρήγορο χρήμα, καταναλωτισμός, παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΗΠΑ 1948), μη οικογενειακές δεσμεύσεις, ναρκισσισμός και επιδειξιμανία, πάθη τα οποία, άλλωστε, από μόνα τους είναι πολύ δελεαστικά, ιδίως στις νεότερες γενιές.

Εξ άλλου, τα κενά, που άφησε ο ελληνορθόδοξος τρόπος ζωής, έχουν να κάνουν: α) με τη μονομερή εξέλιξη/πρόοδο των θετικών επιστημών και μάλιστα της Τεχνολογίας, που συνήθως συνοδεύεται και συνοδεύεται από αθεϊστική προπαγάνδα, β) με την αδύναμη (κυρίως από πλευράς εκκλησιαστικής διοίκησης, δηλ. ποιμαίνουσας Εκκλησίας, και Ακαδημαϊκής Θεολογίας) υποστήριξη και προβολή του —κατηχητικά, ποιμαντικά και απολογητικά (το μάθημα της Απολογητικής καταργήθηκε στις Θεολογικές Σχολές)— σε σύγκριση με τη ραγδαία εισβολή των δυτικών ιδεών, γ) με την εκ της φύσεώς του αφάνεια, πραότητα και ησυχία, δ) με την αδυναμία ισορροπητικής προσαρμογής στα σύγχρονα πολιτιστικά δεδομένα (και εδώ υπάρχουν συγκρούσεις εντός τού θεολογικού χώρου, αφού κάποιος απ' τη μια ζουν δυτικότροπα ή, τουλάχιστον, φίλα προσκείμενοι προς τις δυτικές θεολογικές αξίες, και απ' την άλλη, ασχολούνται επισταμένα και επιστημονικά λ.χ. με τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά), ε) με την ασυνέπεια της ζωής και την προδοσία της Πίστewς Ελλήνων Ορθόδοξων Χριστιανών, στ) με τις προσηλυτιστικές «ιεραποστολές» από το Εξωτερικό πλήθους αιρέσεων, και ζ) με τον «δύσκολο» (σταυρώσιμο) τρόπο ζωής (συγχωρητικότητα, μη ανταγωνιστικότητα, ταπεινοφροσύνη κ.λπ.), τουλάχιστον για τη σύγχρονη κοσμική κοινωνία, που εισηγείται.

Μήπως, τελικά, θελγόμαστε από τον εξωτισμό μιας πρότασης παρά από την ουσία αυτής;

Ναι, είναι γεγονός, όπως πολλές φορές έχει αποδείξει η πολιτική ιστορία της χώρας μας, ότι οι περισσότεροι άνθρωποι, ιδίως οι μη σκεπτόμενοι βαθύτερα, πέρα από το ότι μιμούνται άκριτα, παραμένουν στο «φαίνεσθαι» ή στο ορατό «έχειν» (που, κατά τη γνώμη τους, εμπεριέχει δύναμη) και επηρεάζονται από αυτό, και όχι από το (δυσδιάκριτο, ταπεινό, «αδύναμο», μικρό, ασθενές ή αφανές) «είναι». Τα συνθήματα ψωμί, παιδεία, ελευθερία, ισότητα κ.λπ. είναι

ωραία λόγια, αλλά εξαρτάται πώς θα τα εφαρμόσει κανείς, αν ποτέ τα εφαρμόσει. Γιατί ένα ψωμί χωρίς Θεό, καθίσταται λεία· μια παιδεία χωρίς Θεό, καθίσταται πανουργία· μια ελευθερία χωρίς Θεό (την Ελευθερία) καθίσταται δουλεία· μια ισότητα χωρίς την τριαδική (Θεία) ομοουσιότητα, καθίσταται απλή μάζα (χυλός ή σούπα).

Ποια είναι η ειδοποιός διαφορά μεταξύ ατομικισμού και της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής θεώρησης ότι το άτομο είναι το βασικό κύτταρο της κοινωνίας;

Ουσιαστικά, μου ζητάτε να σας παρουσιάσω τις διαφορές μεταξύ Αρχαιοελληνικού και Δυτικού Ατομικισμού.

Για την Εθνοψυχολογία, την Εθνοψυχιατρική και την Πολιτισμική Ανθρωπολογία των Ελλήνων έχουν γραφεί πολλά και αλληλοσυγκρουόμενα.

Για παράδειγμα, εισαγγελείς, στρατιωτικοί, δημοσιογράφοι, φιλόσοφοι και κοινωνιολόγοι έχουν, κατά καιρούς, γράψει ότι οι Έλληνες είναι ένας έξυπνος μεν λαός, αλλά πολύ αλαζονικός, γι' αυτό και —τόσο σε προσωπικό, όσο και σε συλλογικό (βλ. πόλη-κράτος) επίπεδο— βρίσκονταν πάντα μέσα σε μια εμφύλια διαμάχη. Άλλοι, βέβαια, ισχυρίζονται ότι οι Έλληνες είναι ένας λαός φιλόξενος, που αγαπά τη γνώση και το κάλλος. Όλα αυτά, βέβαια, και πολλά άλλα, αποτελούν αντιεπιστημονικές και ατεκμηρίωτες εκτιμήσεις και γενικολογίες, που, στον μεγαλύτερό τους βαθμό, ποικιλούν και αλλάζουν συνεχώς, λόγω ιστορικών, κοινωνικο-οικονομικών, πολιτικών και πολιτισμικών συνθηκών.

Στην κλασική Αθήνα, το άτομο δεν ταυτιζόταν με τον φυσικό του οργανισμό, βέβαια, όπως, για παράδειγμα, συμβαίνει με το βρέφος και τους κατά φύση ζώντες πρωτόγονους λαούς, αλλά το πρόσωπο αντλούσε την αξία και μοναδικότητά του από την κοινωνία (μετοχή) του με την Πόλη-Κράτος του. Ο αρχαίος Έλληνας θεωρείτο και αυτός άτομο· κατανοείτο δηλ. ως «της οικείας γνώμης αυτοκράτωρ» και μέτοχος του κοσμικού Κοινού Λόγου, θέσμιση του οποίου υπολαμβάνονταν η Πατρίδα—Πόλη—όμως, δεν αποτελούσε ακόμα (αυτοτελές) πρόσωπο. Στον Όμηρο λ.χ. το κίνητρο του νόστου —της υπαρξιακής ελλειπτικότητας (πρβλ. ευνουχιισμό)— του Οδυσσέα δεν ήταν πρωταρχικός η συνάντηση με τα πρόσωπα της Πηνελόπης ή του Τηλέμαχου (δηλ. η καθαρά διαπροσωπική σχέση), αλλ' η Πατρίδα και οι οικείοι του (βλ. την ομηρική «Ιθάκη» ή την πλατωνική «Καλλίπολη», προς τις οποίες πρέπει να στρέφεται κάθε ανθρώπινος έρωτας, ως τη χώρα του «ξυνού» Λόγου, της Αλήθειας, του Αγαθού και του Κάλλους). Ομοίως, για τον Σωκράτη, σκοπός της πόλης—κράτους

ήταν η «έν αληθεία» (εορταστική) «συνάντηση» (ηδίστη και άριστη θέα/θεωρία) των πολιτών στην αγορά. Με άλλα λόγια, η πόλις σήμαινε φιλοσοφικά (υπαρξιακά) το Da του Sein. Μάλιστα δε, η Πλατωνική (αλληγορική) συσχέτιση πόλεως και ανθρώπινης ψυχής απαντά ήδη στον σουμερικό και μεσοποταμιακό πολιτισμό (2000 π.Χ.). Από καθαρά φιλοσοφικής επόψεως, ο πρώτος που εμπειριστατωμένα φαίνεται να ομιλεί για το ανθρώπινο πρόσωπο, είναι ο Αριστοτέλης στα <Ηθικά Νικομάχεια>. Ωστόσο, ενώ ο άνθρωπος στον Αριστοτέλη «εκπλήσσεται», μεταξύ των άλλων, και για τον Άνθρωπο, εκπλήσσεται μόνο ως τμήμα ενός κόσμου καθόλα εκπληκτικού. Ο άνθρωπος στον Σταγειρίτη φιλόσοφο μιλά για τον εαυτό του πάντα σε τρίτο πρόσωπο, αυτοσυνειδητοποιείται δηλ. μόνο ως «αυτός», και όχι ως «εγώ». Έτσι, για τον Αριστοτέλη, ο άνθρωπος, ως «ζών πολιτικόν», είναι δημιουργήμα πάλι της πόλης-κράτους· με άλλα λόγια, κατά φύση έχει προτεραιότητα η Πόλη και όχι η οικογένεια ή το επί μέρους πρόσωπο. Με την αυτή φυσιοκρατική διάθεση αναλύει και ο Θεόφραστος τους τυπολογικούς «Χαρακτήρας» του. Εντούτοις, η (συλλογική) αυτή αυτάρκεια, την οποία οι Πλάτων και Αριστοτέλης θεωρούσαν ως ίδιον της πόλεως-κράτους, κατέστη σταδιακά ίδιον του ατόμου. Με άλλα λόγια, η εκτός ημών νοηματοδότηση του Εγώ [ο ιερός τόπος/χώρος φανέρωσης (ιεροφάνεια) του Εγώ: (βλ. ιεροχθόνιες θρησκείες)] μετατοπίστηκε, μέσω της αναπαραστατικής λειτουργίας της γλώσσας, από μία φυσική, κοινωνική, μυθική ή μεταφυσική περιοχή προς τον «έσω» άνθρωπο, και μάλιστα προς την περιοχή του νού (βλ. αυτοσυνειδησία) ή της καρδιάς. Προς έναν τέτοιο ορισμό του προσώπου φαίνεται ότι κινείται, για παράδειγμα, ο τελευταίος Ρωμαίος πολιτικός και σχολαστικός φιλόσοφος Βοήθιος (480-524 μ.Χ.): «Persona est naturae rationalis individua substantia» (= πρόσωπο είναι η ατομική ουσία τής έλλογης φύσης). Με την Αναγέννηση, το ανθρώπινο πρόσωπο εξαιρείται, ταυτιζόμενο όμως πλέον με την ατομική συνείδηση και, στη συνέχεια, με τη λογική, ήτοι το «cogito» του Descartes.

Σε όλες τις αρχαίες κοινωνίες (Αίγυπτο, Μεσοποταμία και Ινδία) είναι δυνατόν να εντοπισθεί κάποιος ίχνος τού Εγώ, της συνείδησης ή του ατόμου. Στις Upanishads (600 π.Χ.), στο Tao te Ching (500 π.Χ.) και στον Βουδισμό συναντάμε ήδη έννοιες για το Εγώ (aham) και τον εαυτό. Ωστόσο, μόνο για «ίχνη» μπορούμε να μιλάμε, αφού κάθε έννοια περί του ατόμου συνδεόταν λ.χ. για τους Βραχμάνους —μέσω της φυσικής συγγένειας— με τις κάστες (varna), το Karma και τον

1. Η Ελλάδα

Όπως αναφερόταν στο πόρισμα της Βουλής για το δημογραφικό, στη χώρα μας, η γεννητικότητα είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη και το πρόβλημα παίρνει τεράστιες εθνικές διαστάσεις, που μπορεί να απειλήσουν την εθνική μας ανεξαρτησία και ακεραιότητα. Η δημογραφική κατάσταση για την Ελλάδα είναι εφιαλτική εδώ και πολλά χρόνια.

Από το 2011 η Ελλάδα έχει μπει σε μια νέα φάση, πρωτοφανή μεταπολεμικά. Το φυσικό ισοζύγιο πλέον γίνεται αρνητικό (οι θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις), αλλά και το μεταναστευτικό ισοζύγιο, παρά την προσφυγική κρίση, είναι κι αυτό αρνητικό καθώς πολλοί Έλληνες φεύγουν από τη χώρα αναζητώντας καλύτερη τύχη στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με όλα τα σενάρια που έχουμε στη διάθεσή μας ο πληθυσμός της Ελλάδας στο μέλλον θα μειωθεί σημαντικά.

Το 2050 ο πληθυσμός της χώρας υπολογίζεται ανάμεσα στα 10 εκατομμύρια (αισιόδοξο σενάριο) και τα 8,3 εκατομμύρια (απαισιόδοξο).

Η ελάττωση του πληθυσμού θα κυμανθεί από περίπου 800 χιλιάδες μέχρι 2,5 εκατομμύρια άτομα, ενώ παράλληλα ο πληθυσμός της χώρας γερνάει. Η ενδιαμέση ηλικία, που ήταν 26 έτη το 1951, και που είναι 44 έτη σήμερα, αναμένεται να αυξηθεί κατά 5-8 έτη.

Η δημογραφική πτώχευση της Ελλάδας και μία αναφορά για τον Νομό Έβρου

Ο πληθυσμός των παιδιών σχολικής ηλικίας (από 3 μέχρι 17 ετών) θα μειωθεί από 1,6 εκ. σήμερα σε 1,4 εκ. (αισιόδοξο σενάριο) έως 1 εκ. (απαισιόδοξο σενάριο) το 2050, αφού όμως πρώτα προηγηθεί μια έντονη διακύμανση τις δεκαετίες που θα μεσολαβήσουν.

Ο εν δυνάμει οικονομικά ενεργός πληθυσμός (δηλαδή όλοι οι πολίτες ηλικίας 20-69 ετών που θα μπορούσαν να δουλέψουν) θα μειωθεί από 7 εκ. το 2015 σε 4,8-5,5 εκ, ενώ ο πραγματικός οικονομικά ενεργός πληθυσμός θα μειωθεί από 4,7 εκ. το 2015 σε 3-3,7 εκ.

Η εντεινόμενη πίεση στο δημογραφικό οφείλεται στις επιπτώσεις των μέτρων των Μνημονίων, εξαιτίας των οποίων τα ζευγάρια που εργάζονται με μειωμένους μισθούς και, πολύ περισσότερο, τα ζευγάρια με ένα ή και δύο ανέργους, αδυνατούν να κάνουν παιδιά (όσα δεν έχουν) ή περισσότερα παιδιά (για όσα έχουν και θέλουν να αποκτήσουν και άλλα). Οι νέοι σε ηλικία άνεργοι αδυνατούν να συνάψουν γάμο, ενώ άνεργοι νέοι μεταναστεύουν (μαζί με τα παιδιά τους) σε διάφορες χώρες και δύσκολα θα επιστρέψουν στην Ελλάδα. Παράλληλα αυξήθηκαν οι γεννήσεις νεκρών βρεφών, αυξήθηκαν οι θάνατοι από διάφορες αιτίες

Εκτιμώμενος Πληθυσμός της Ελλάδας το 2050 ανα Φορέα Προβολών με βάση το Ενδιάμεσο Σενάριο (σε εκατ.)

Φορέας προβολών	Πληθυσμός
IIASA-VID/ÖAW-WU (2010)	11,7
ELSTAT (2007)	11,5
OECD (2005)	10,6
UNPP (2015)	9,5
EUROSTAT (2013)	9,1
διαNEΟσις (2016)	8,8

(άγχος, καρδιακά επεισόδια, κ.ά), αλλά αυξήθηκαν και οι αυτοκτονίες, για οικονομικούς λόγους.

Επιπλέον τα μνημόνια και οι πρόθυμες κυβερνητικές συνεργασίες εντείνουν το δημογραφικό, υλοποιώντας μέτρα εναντίον των οικογενειών με παιδιά και ιδιαίτερα των τρίτεκνων και πολύτεκνων, φτάνοντας στο σημείο να θεωρούν τα παιδιά τεκμήριο!!!!

2. Η μεταπολεμική δημογραφική κατάρρευση του Νομού Έβρου.

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 θα αρχίσει να δημιουργείται ένα μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα από τον νομό Έβρου κύρια προς τη Γερμανία και κατά δεύτερο λόγο προς Βέλγιο, Ολλανδία, ενώ ακολούθησε η μετανάστευση προς το εσωτερικό. Το 1951 ο πληθυσμός ήταν 141.340 κάτοικοι, το 1961 ήταν 157.760, λόγω της αύξησης

των γεννήσεων. Το 1971 ο πληθυσμός μειώνεται λόγω της μεγάλης μετανάστευσης στις 138.988. Η παλιννόστηση της δεκαετίας του 1970 έχει αποτέλεσμα αφού το 1981 απογράφονται 148.486.

Ωστόσο και στη δεκαετία του 1980-1990 ο πληθυσμός μειώνεται ξανά αφού το 1991 είναι 143.752. Ο νόμος το 2001 έχει πληθυσμό 149.354, και αντιμετωπίζει μια νέα δημογραφική αποψίλωση (-3%) στην περίοδο 1991-2001 και έχει πληθυσμό 146.376, ενώ εμφανίζει σημαντική μείωση και στην περίοδο 2001-2011. Ειδικότερα για το βόρειο και κεντρικό Έβρο η κατάσταση είναι δραματική, αφού μέσα σε 30 χρόνια ο πληθυσμός μειώθηκε στο μισό!

3. Ο επίλογος

Η Ελλάδα, η Θράκη, ο Έβρος γνωρίζει και θα συνεχίσει να γνωρίζει το 2050 τον τρίτο υψηλότερο βαθ-

μό ηλικιακής εξάρτησης μετά την Ισπανία και την Ιταλία: θα αντιστοιχούν 58,7 υπερήλικες σε κάθε 100 κατοίκους κάτω των 64 ετών. Ειδικότερα στον νομό Έβρου η δημογραφική κατάρρευση είναι προ των πυλών. Η δημογραφική παράμετρος αποτελεί ζήτημα εθνικής ασφάλειας και κυριαρχίας το οποίο πρέπει να εξετασθεί με σοβαρότητα και ειλικρίνεια. Μάλιστα λόγω του επείγοντος του ζητήματος, κάθε καθυστέρηση θα δυσχεραίνει και άλλο την κατάσταση, συνεπώς οι αποφάσεις για την αντιστροφή της κατάστασης πρέπει να ληφθούν άμεσα.

Πηγή: <http://www.dianeosis.org>
Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Μαλκίδης Θεοφάνης
Δρ. Κοινωνικών Επιστημών,
Αλεξανδρούπολη

παγκόσμιο νόμο (Dharma).

Λεξικολογικά, πρόσωπο ή προσωπικότητα θεωρείται α) το σύνολο των φυσικών, πνευματικών, ψυχικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών ενός ατόμου, β) τα χαρακτηριστικά ενός ατόμου, που το καθιστούν ξεχωριστό, δυναμικό και ανεξάρτητο, και γ) ο όλος άνθρωπος ή μία διάσημη και προβεβλημένη φυσιογνωμία. Ενώ, όμως, λαϊκά η προσωπικότητα μπορεί να δηλώνει μία υπέροχη και εξέχουσα ανθρώπινη ύπαρξη, στην Ψυχολογία ο όρος εκφράζει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα. Ας σημειωθεί, πάντως, ότι τόσο το άτομο, όσο και το πρόσωπο, ενέχουν και σχεσιακότητα (βλ. αγορά και Εκκλησία του Δήμου), αφού ένα άτομο θεωρείται άτομο από ένα ευρύτερο σύνολο, και μοναδικότη-

τα συγχρόνως. Άρα, στην Αρχαία Ελλάδα έχουμε μια πνευματική εξέλιξη (βλ. εξελικτικό Νατουραλισμό) από το άτομο στο πρόσωπο. Όμως, το αρχαιοελληνικό αυτό πρόσωπο του ανθρώπου παρέμενε ακόμα εγκλωβισμένο σε κτιστά όρια.

Ο Χριστιανισμός νοηματοδότησε θεοκεντρικά (υπερβατικά) το ανθρώπινο πρόσωπο· δηλ. εδώ έχουμε μια ανάβαση σε ένα υψηλότερο επίπεδο Ανθρωπολογίας, όπου το πρόσωπο αντιστοιχεί προς την Ορθόδοξη πνευματική προσωπικότητα, δηλ. τον Άγιο. Και εδώ το πρόσωπο διαθέτει και σχεσιακότητα (βλ. Εκκλησία) και μοναδικότητα (βλ. αυτεξούσιον).

Τότε, όμως, για λόγους ιστορικούς, πολιτικούς και πολιτισμικούς, προέκυψε μια βασική ποιοτική διαφοροποίηση ως προς την

κατανόηση του προσώπου μεταξύ Ορθόδοξης Ανατολής (βλ. συνοδικότητα και κοινοτισμό) και Δυτικής Εκκλησίας (βλ. φιλελευθερισμό και αναρχικό ατομικισμό ως αντίδραση στον Παπισμό και Κρατικισμό).

Η Δυτική Εκκλησία ως προς το ανθρώπινο πρόσωπο, που —περισσότερο ή λιγότερο, διατηρούσε και τη μοναδικότητά του ως εικόνα του Θεού—, έριξε περισσότερο το βάρος της στην κάθετη σχεσιακότητα (σχέση ανθρώπου - Θεού), όπως καθαρά λ.χ. το βλέπουμε στον Προτεσταντισμό (ατομική θρησκευτικότητα, ατομική ευδαιμονία, ατομική σωτηρία κ.ο.κ.), μόνο που αντί τού Θεού τοποθέτησε τον Πάπα (ως Vicarium του Χριστού) ή τον Ηγεμόνα (βλ. Φεουδαρχία). Ο Ιπποτισμός και η Φεουδαρχία ευνοούσαν τη διάσπαση

των ανθρώπων (μέσω των τίτλων ευγενείας και της κοινωνικοοικονομικής και πολιτικής υπεροχής/δύναμης) ως προς το γένος, την καταγωγή, την κοινωνική τάξη, τη μόρφωση κ.λπ. Εδώ, το άτομο (πρόσωπο) συνιστά το κύτταρο της κοινωνίας (βλ. ατομική θεωρία τής κοινωνίας): ναι μεν ισότητα, αλλά μόνο έναντι του Κράτους-Θεού (βλ. Σοσιαλισμό και Κομμουνισμό, όπου, κατά τον Α. Comte, «η κοινωνία δεν συντίθεται από άτομα», γιατί το μέρος πρέπει να είναι ομοειδές με το όλο).

Αντίθετα, η Ανατολική Εκκλησία ως προς το ανθρώπινο πρόσωπο, που —περισσότερο ή λιγότερο, διατηρούσε πάλι και τη μοναδικότητά του— έριξε το βάρος της στην οριζόντια σχεσιακότητα (σχέση ανθρώπου - συνανθρώπου

ως εικόνας τού Χριστού). Η Τουρκοκρατία μάλλον ευνόησε την κοινωνική συνοχή των υπόδουλων Ελλήνων κάτω από τον κοινό θρησκευτικά και πολιτικά δυνάστη. Εδώ, το άτομο (πρόσωπο) συνιστά το κύτταρο της κοινότητας, ενώ την εξουσία ασκεί ο λαός σε συνεργασία με το Κράτος (βλ. Δημοκρατία).

***Ο διδάκτωρ Θεολογίας και διδάκτωρ Ψυχολογίας κ. Σπυρίδων Κ. Τσιτσιγκός τυγχάνει Αναπληρωτής Καθηγητής της Ψυχολογίας της Θρησκείας στη Θ.Σ. του Παν/μίου Αθηνών.**

Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος, 12 Μαρτίου 2017...

Η συνέντευξη δόθηκε στον κ. Γεώργιο Τασούδη

Η 28η του μηνός Φεβρουαρίου. ημέρα μνήμης του υπέρ πίστεως και πατρίδος ηρωικώς πεσόντος Θεοδώρου.

Ανεξάντλητος βλαστότοπος ηρώων και μαρτύρων τα ευλογημένα χώματα της ιστορικής Ρωμανίας. Πραγματικά έμπλεα από τα κατορθώματα των του Θεού αγωνιστών και της Πατρίδος ανυστερόβουλων υπερασπιστών, τα αγιολόγια και τα ηρωολόγια του Έθνους παραδίδονται από γενιά σε γενιά προσφέροντας με τα περιγραφόμενα σε αυτά περιστατικά πρότυπα θαρραλέας ζωής και άγιας βιωτής στον οποιονδήποτε ανατρέξει με εμπιστοσύνη στη σοφία τους. Σε όλους ανεξαιρέτως τους αγωνιστές της Ρωμηοσύνης τους πρέπει κάθε τιμή και δόξα όχι μόνο γιατί με τη θυσιαστική τους ιχνηλασία μας αποκάλυψαν το μονοπάτι που οδηγεί προς την όντως ζωή, αλλά και επειδή είναι διαρκώς μετέχοντες με τρόπο μυστηριακό και ουσιαστικό και στη βιολογική μας υπόσταση. Η καθαγιασμένη, από την αυτοθυσία και αυθιπέμβαση, σάρκα των εκατομμυρίων γνωστών ή αγνώστων αγίων, μαρτύρων και ηρώων έγινε λίπασμα για κάθε σπιθαμή γης της Ρωμανίας έτσι που να μας επιτρέπεται να προσυπογράψουμε τον λόγο του ποιητή:

*Το λιόγερμα ολόιδιο πυρκαγιά.
Περ' απ' του ορίζοντα την όχθη.
Κορώνει τις βουνοκορφές.*

*Σμαραγδένια φαντάζουνε τα νέφη.
Ταξιδευτές του ουρανού.
Χωρίς αφετηρία δίχως προορισμό.*

*Αιώνιος μάρτυς ο Καλαίς.
Στου λόφου σμιλευμένο την πλαγιά.
Δάκρια, πεύκο, άγρια μέντα.*

*Διάκε, Μελά, Άγνωστε Στρατιώτη.
Η σάρκα και το αίμα σας,
Θρέφει χλόη και γελάδια...*

Κι αυτά με τη σειρά τους εμένα.

Ο ήρωας Θεόδωρος Γ. Κανδηλάπτης γεννήθηκε στην Αργυρούπολη του Πόντου την πρώτη Ιανουαρίου του 1918. Ήταν στερνοπαίδι, το 4ο τέκνο του Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτη, δημοδιδασκάλου - δημοσιογράφου, λογίου Ποντίου, συγγραφέα πολλών συγγραμμάτων κυρίως λαογραφικού και ιστορικού περιεχομένου και της Αγγελικής αμφοτέρων καταγομένων από την Αργυρούπολη του Πόντου.

Η οικογένεια Κανδηλάπτη μετοίκησε στην Αλεξανδρούπολη του Έβρου, στο Γυμνάσιο της οποίας ο Θεόδωρος ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του αποφοιτώντας με άριστα, το έτος 1937 και κατόπιν εξετάσεων επέτυχε στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Ως Εύελπις επέδειξε επιμέλεια, ζήλο, εργατικότητα και πειθαρχία και ονομάστηκε Δεκανέας.

Τον Αύγουστο του 1940 ορκίσθηκε Ανθυπολοχαγός Πεζικού ως 56ος κατά σειρά επιτυχίας μεταξύ 285 συναδέλφων του Ανθυπολοχαγών.

Με την αποφοίτησή του τοποθετήθηκε στο 7ο Σύνταγμα Πεζικού (εφεξής ΣΠ) και συγκεκριμένα στον 11ο Λόχο ενώ με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου την 28 Οκτωβρίου 1940 απεστάλη στο Ηπειρωτικό Μέτωπο. Εμφερόμενος, όσο λίγοι από την αγάπη του προς την αιώνια Ελλάδα, έγραφε προς τη μητέρα του από το πεδίο των μαχών: "Μητέρα, ανήκω κατά τα ¾ εις την Πατρίδα και κατά το υπόλοιπον εις την σεβαστή μου οικογένειαν. Αντιμετωπίζομεν τους αναιδέεις επιδρομείς με θάρρος και αποφασιστικότητα. Μη κλάψετε αν κατά τύχη χαθώ. Θα αποδείξωμεν εις τους επιδρομείς ότι η Ελλάς έχει νέους Σουλιώτας και ουχί Αιθίοπας".

Επιδεικνύοντας θάρρος και αυταπάρνηση έλαβε μέρος σε όλες τις μάχες του 7ου ΣΠ,

Ηρωολόγιο Θεόδωρος Γ. Κανδηλάπτης

καταρχάς ως Διμοιρίτης και έπειτα ως Διοικητής Λόχου, κατά τη διάρκεια των οποίων αιχμαλώτισε Ιταλούς Αξιωματικούς και οπλίτες με τον Λόχο του. Πολεμώντας πάντοτε στην πρώτη γραμμή του μετώπου, την 15 Φεβρουαρίου 1941, μετετέθη στον 11ο Λόχο του 28ου ΣΠ και μετά σειρά ανδραγαθιών, την 28η Φεβρουαρίου 1941, έπεσε ηρωικώς μαχόμενος στην Κλεισούρα Αλβανίας στο ΥΨΩΜΑ «ΜΠΟΥΜΠΕΣΙ», βληθείς από όλομο.

Η Πατρίδα απένειμε το Παράσημο Χρυσού Αριστείου Ανδρείας στον φονευθέντα Μον. Ανθυπολοχαγό (ΠΖ) Θεόδωρο Κανδηλάπτη, επικολλώντας αυτό με ανώτατο Αξιωματικό στο στήθος του πατέρα του σε επίσημη τελετή. Επίσης, μετά τον θάνατο τού απονεμήθηκε ο βαθμός του Υπολοχαγού ενώ στις λοιπές ηθικές αμοιβές με τις οποίες τιμήθηκε συμπεριλαμ-

βάνονται ο Πολεμικός Σταυρός Γ' Τάξης και το Μετάλλιο Εξαιρέτων Πράξεων.

Έτσι ο Θεόδωρος συγκαταλέγη μεταξύ των ηρωικώς πεσόντων, και η Πατρίδα, τιμώντας τη μνήμη του, ονόμασε το πρώην Στρατόπεδο «ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗ» σε «ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΗ», στην Αλεξανδρούπολη, την 28η Φεβρουαρίου 1977 και στο ίδιο πνεύμα ο Δήμος Αλεξανδρούπολης ονόμασε μία από τις οδούς της πόλης σε οδό Κανδηλάπτη.

Αιωνία σου η μνήμη αξιομακάριστε και ηρωική αδερφέ ημών.

Μνήσθητι Κύριε του δούλου σου Θεοδώρου.

Γεώργιος Κ. Τασούδης
Όν πολιτικό
Θούριο Ορεστιάδας

ΚΟΙΝΩΝΕΙ(Ν)ΚΑ

Γέρων Παΐσιος

Θα βγάλει η κυβέρνηση απόφαση να μην στείλει στρατό. Θα κρατήσει στρατό μόνο στα σύνορα. Και θα είναι μεγάλη ευλογία που δεν θα πάρει μέρος. Γιατί, όποιος πάρει μέρος σε αυτόν τον πόλεμο, χάθηκε...; Τότε, επειδή στην Ελλάδα ο κόσμος θα φοβηθεί, πολλοί θα στραφούν προς την Εκκλησία, προς τον Θεό, και θα μετανοήσουν. Για αυτό επειδή θα υπάρξει μετάνοια, δεν θα πάθουμε κακό οι Έλληνες. Ο Θεός θα λυπηθεί την Ελλάδα, επειδή ο κόσμος θα στραφεί προς την Εκκλησία, προς τον μοναχισμό και θα αρχίσουν να προσεύχονται.

Αριστοτέλης Ωνάσης

«Θα 'ρθει μέρα, που η απληστία της ιδιοκτησίας, του πλούτου και της έπαρσης θα αποθηκευτεί στις τράπεζες, στις πολυεθνικές και σε τόσους λίγους κατέχοντες, που οι πολλοί μη έχοντες θα ξεσπάσουν σαν θεομηνία που θα κάνει τη ζωή των ολίγων κατεχόντων κόλαση...».

Έκρηξη

κοινωνικών αντιδράσεων

Ο λαός συνεχίζει να αναζητά ένα «σωσίβιο» πατριωτισμού, έναν ή μία πολιτικό που θα καταφέρει να βγει μπροστά, να φέρει αυτό το καινούριο που δεν θα είναι συνδεδεμένο με επιχειρηματικά και εφοπλιστικά συμφέροντα, ούτε και θα παίρνει... γραμμή από ξένες πρεσβείες και τους εκπροσώπους της Νέας Τάξης.

Το κόμμα ή την κίνηση πολιτών που θα εμφανιστεί δυναμικά και θα παρουσιάσει στον λαό -επιτέλους- ένα πρόγραμμα που και υπαρκτό θα είναι και ρεαλιστικό, μα κυρίως εθνικό, βάζοντας στην πρώτη γραμμή την εγχώρια παραγωγή και δίνοντας ρόλο πρωταγωνιστή στον Έλληνα που θέλει να δει τη χώρα του να μπορεί να σταθεί όρθια χωρίς δανεικά, στηριζόμενη στους δικούς της πυλώνες ανάπτυξης, στα δικά της «μυαλά» που σήμερα τα διώχνει για να διαπρέπουν στο εξωτερικό. Και φυσικά στην αποφασιστικότητα του λαού της και τη θέλησή του να αποδείξει ότι μπορεί να τα καταφέρει.

Οι εξελίξεις θα είναι ραγδαίες και θα παρασύρουν όλους εκείνους που με ευκολία πίστεψαν και με θράσος περισσό δρουν σήμερα, παρασκηνακά ως επί το πλείστον, σε βάρος των συμφερόντων του λαού και της πατρίδας...

ΣΤΕΙΛΕ ΜΑΣ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΣΟΥ.

ΓΡΑΨΕ ΜΑΣ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΟΥ.

email: koinwnein@gmail.com